

Araştırma Makalesi

SAĞLIK BİLİMLERİ ALANLARI HEMŞİRELİK MESLEĞİNİ NASIL ALGILIYOR?*

Yasemin ÇELİK¹, Özlem SOYER ER²

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik ve diğer sağlık mesleklerine aday öğrenciler tarafından hemşirelik mesleğine bakış açılarının belirlenmesidir. **Yöntem:** Bir üniversitenin 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi'nde Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde okuyan 533 öğrenci ile yapılan tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmanın verileri, beslenme ve diyetetik, fizyoterapi ve rehabilitasyon, hemşirelik ve sağlık yönetimi bölümlerinde eğitim gören öğrencilerden yüz yüze anket uygulama yöntemi ile elde edildi. Verilerin analizinde sayı, yüzde, t testi, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanıldı. **Bulgular:** Öğrencilerin yaş ortalaması 20,60 yıl olup %81,2'si kadındır. Öğrencilerin, %41,3'ü hemşirelik, %23,5'i beslenme ve diyetetik, %21,8'i sağlık yönetimi, %13,5'i fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümünde eğitim gördüğü ve %29,8'inin 3.sınıf öğrencisi olduğu belirlendi. Tüm öğrencilerin hemşireliğe bakış açısı puan ortalaması 99,8±12,9 olarak bulundu. Hemşireliğe bakış açısı puan ortalaması, sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin 105,0±1,6, beslenme ve diyetetik öğrencilerinin 103,1±1,0, fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü öğrencilerinin 102,5±1,1 ve hemşirelik bölümü öğrencilerinin 94,9±0,8 puan olarak bulundu. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre hemşirelik bakış açısı puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark vardı (p<0,01). **Sonuç:** Hemşirelik bölümü öğrencilerinin diğer bölümlerde okuyan öğrencilere göre düşük mesleki algıya sahip oldukları belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Bakış açısı, Hemşirelik, Meslekler

*18. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi, Afyonkarahisar, Türkiye, 25 – 27 Nisan 2019'da poster bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Afyonkarahisar, Türkiye celikyasemin@hotmail.com ORCID: 0000-0002-8134-3026

² Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Afyonkarahisar, Türkiye ozlemm_soyer@hotmail.com ORCID: 0000-0002-9272-2400

Makale gönderim tarihi: 15.02.2022

Makale kabul tarihi: 04.04.2022

Künye Bilgisi: Çelik, Y. & Soyer, Er, A. (2022). Sağlık Bilimleri Alanları Hemşirelik Mesleğini Nasıl Algılıyor? *Selçuk Sağlık Dergisi*, 3(2), 117 – 128.

How Does Health Sciences Perceive the Nursing Profession?

Abstract

Aim: The aim of this study is to determine the perspectives of nursing profession by students who are candidates for nursing and other health professions.

Method: This is a descriptive study with 533 students studying at the Faculty of Health Sciences in the Spring Term of a university's 2018-2019 Academic Year. The data of the study were obtained from the students who were trained in nutrition and dietetics, physiotherapy and rehabilitation, nursing and health management departments with face-to-face survey method. Number, percent, t test, Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were used to analyze the data.

Results: The average age of students is 20.60 years and 81.2% are women. students; 41.3% are nursing, 23.5% are in nutrition and dietetics, 21.8% are in health management, 13.5% are in physiotherapy and rehabilitation, and 29.8% are third-year students. determined to be.

The mean point of view of nursing to all students was 99.8 ± 12.9 . Nursing perspective average score is 105.0 ± 1.6 for health management students, 103.1 ± 1.0 for nutrition and dietetics students, 102.5 ± 1.1 for physiotherapy and rehabilitation students, and 94.9 ± 0.8 for nursing students. There was a statistically significant difference in terms of nursing perspective mean scores according to the departments in which the students studied ($p < 0.001$).

Conclusion: It was determined that the students of nursing department had lower professional perception than the students studying in other departments..

Keywords: Nursing, Occupations, Viewpoint

1. GİRİŞ

Meslekler toplumun ihtiyaçlarına göre ortaya çıkan uğraşı alanlarından oluşur. Her meslek farklı özelliklere sahiptir ve çalışma alanı gereksinimlere göre değişkendir. Hemşirelik mesleği de gereksinimler sonucu ortaya çıkmış ve geniş bilimsel tabana sahip dinamik bir meslektir (Tan, Yuncu, Şentürk, ve Yıldız, 2007).

Dünyada ve ülkemizde hemşirelik mesleği sağlık sistemi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Hemşirelik toplumun gözünde iyilik meleği, şefkat, sevgi anlamında beyaz üniforma giyen meslek grubu olarak dar bir çerçevede algılanmaktadır. Toplumun mesleklere bakışı, algısı, beklentisi şüphesiz mesleğin prestijini, sosyal konumunu ve gelişmesini etkiler (Şirin, Öztürk, Bezci, Çakar ve Çoban, 2008). Hemşirelik mesleği, birey, aile ve toplum sağlığının korunması, geliştirilmesi ve hastalık durumunda iyileştirilmesinde önemli bir yere sahiptir (Özdelikara, Boğa, ve Çayan, 2015). Hemşirelik mesleği, hemşireler tarafından profesyonel değerler korunarak sürdürülürken toplum ve diğer sağlık çalışanları hemşirelik mesleğinin görevlerini, eğitimini, ekonomik ve sosyal yönlerini yeteri kadar tanımamaktadır. Hemşirelerin görevlerinin sadece hastaya bakım vermek olduğu düşünülmekte ve hemşireleri hasta bakıcı gibi algılanmaktadır. Dolayısı ile hemşirelik mesleğini seçmeyi düşünen öğrenciler hemşireliği ideal bir meslek olarak görmemektedir (Özpancar, Aydın, ve Akansel, 2008). Oysaki hemşirelik mesleği bakım verici rolünün yanında modern hemşirelik rolleri olan bir meslektir. Hemşirelerin eğitici, iletişim ve koordinatörlük, yönetici, kariyer geliştirici, karar verici, araştırmacı, savunucu, özerk ve sorumluluk sahibi olan, rahatlatıcı, rehabilite ve tedavi edici, danışman rolü de bulunmaktadır (Gedük, 2018).

Bir mesleğin saygınlığı topluma verdiği hizmetin niteliği ile ölçülmektedir. Hizmetin niteliğinin ise, meslek üyeleri, sunulan hizmetten yararlanan hastalar ve gelecekte bu mesleği seçmek isteyen öğrenciler tarafından anlaşılması gerekir (Dost, ve Bahçecik, 2015). Bu çalışma, hemşirelik ve diğer sağlık mesleklerine aday öğrenciler tarafından hemşirelerin mesleki faaliyetleri üzerine bakış açılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

2.GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Hemşirelik ve diğer sağlık mesleklerine aday öğrenciler tarafından hemşirelerin mesleki faaliyetleri üzerine bakış açılarını belirlemek amacıyla yapılan tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmanın sorusunu, “Sağlık Bilimleri Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğine Bakış Açıları Nedir?” ifadesi oluşturdu. Çalışma, bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde 2018-2019 Eğitim Öğretim yılı Bahar Dönemi’nde okuyan 533 öğrenci ile yapıldı. Çalışmanın verileri beslenme ve diyetetik, fizyoterapi ve rehabilitasyon, hemşirelik ve sağlık yönetimi bölümlerinde eğitim gören ve çalışmanın yapıldığı sürede katılmayı kabul eden öğrencilerden elde edildi.

2.2. Veri Toplama Araçları

Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda (Dost, ve Bahçecik, 2015; Çoban, 2010) hazırlanan sosyodemografik özellikler (8 soru) ve mesleğe bakış açısı ile ilgili (40 soru) anket formu kullanılarak yüz yüze görüşme tekniği ile elde edildi. Anket soruları “5=tamamen katılıyorum” ile “1=kesinlikle katılmıyorum” arasında değerlendirilen 5’li Likert tipte hazırlandı. Ankette belirtilen olumsuz sözlerin yanıtları “1=tamamen katılıyorum” ile “5:hiç katılmıyorum” arasında ters yönde yeniden (recode) kodlandı. Hemşirelik mesleğine bakış açısı ile ilgili sorulara verilen cevaplar toplamında en az 40 puan, en fazla 200 puan alınmaktadır. Puan artması mesleki bakış açısının da iyi yönde artışı olarak değerlendirildi. Anketin Cronbach α değeri 0,728 olarak bulundu.

2.3.İstatistiksel Değerlendirilmesi

Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 25.0 programı kullanıldı. Çalışmanın verileri sayı, yüzde ile betimlendi. Verilerin istatistiksel analizinde parametrik testlerden t testi ve non parametrik testlerden Mann Whitney U, Kruskall Wallis testleri kullanılarak yapıldı.

2.4.Araştırmanın Etik Yönü

Çalışmanın yapılması için Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu’dan (26.02.2019 tarih 2475 sayı), Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı’ndan ve çalışmanın uygulandığı öğrencilerden yazılı izin alındı.

3.BULGULAR

Öğrencilerin sosyodemografik ve öğrenime ait özelliklerinin dağılımı Tablo 1’de verildi.

Tablo 1. Öğrencilerin sosyodemografik ve öğrenime ait özelliklerinin dağılımı

		Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	433	81,2
	Erkek	100	18,8
Yaşadığı Yer	İl	263	49,3
	İlçe/Köy	270	50,7
Annenin Eğitim Durumu	İlkokul	266	49,9
	Ortaokul	130	24,4
	Lise	98	18,4
	Üniversite	39	7,3
Babanın Eğitim Durumu	İlkokul	151	28,3
	Ortaokul	109	20,5
	Lise	151	28,3
	Üniversite	122	22,9
Mezun Olduğu Lise	Anadolu Lisesi	320	60,0
	Sağlık Meslek Lisesi	105	19,7
	Fen Lisesi	28	5,3
	Diğer	80	15,0
Öğrenim Gördüğü Bölüm	Hemşirelik	220	41,3
	Beslenme ve Diyetetik	125	23,5
	Sağlık Yönetimi	116	21,8
	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	72	13,5
Öğrenim Gördüğü Sınıf	1. Sınıf	155	29,1
	2. Sınıf	145	27,2
	3. Sınıf	159	29,8
	4. Sınıf	74	13,9
Ailesinde/Yakın Çevresinde Hemşire Bulunma Durumu	Var	345	64,7
	Yok	188	35,3

Öğrencilerin yaş ortalaması 20,60 yıl olup % 81,2’si kadındır. Öğrencilerin %50,7’sinin en uzun süre yaşadıkları yer ilçe/köydür. Öğrencilerin %49,9’unun annesi ilkokul mezunu, %28,3’ünün babası ilkokul ve aynı oranda lise mezunudur. Öğrencilerin %60,0’ının Anadolu lisesi mezunu olduğu görüldü. Öğrencilerin, %41,3’ü hemşirelik, %23,5’i beslenme ve diyetetik, %21,8’i sağlık yönetimi, %13,5’i fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümünde eğitim gördüğü ve %29,8’inin 3.sınıf öğrencisi olduğu belirlendi. Öğrencilerin %64,7’sinin ailesinde veya yakın çevresinde hemşire bulunduğu tespit edildi (Tablo 1).

Öğrencilerin hemşirelik mesleğine bakış açısı puan ortalamalarının dağılımı Tablo 2’de verildi. Öğrencilerin hemşireliğe bakış açısı puan ortalaması değerlendirildiğinde, tüm

öğrencilerin puan ortalaması $99,8 \pm 12,9$ olarak bulundu. Erkek öğrencilerin puan ortalaması $101,9 \pm 1,5$ puan olup kadınlardan daha yüksektir. En uzun süre ilde yaşayan öğrencilerin puan ortalaması $99,9 \pm 0,8$ puan olup ilçe veya köyde yaşayan öğrencilerden daha yüksektir. Annesi lise mezunu olanların puan ortalaması $100,9 \pm 1,3$ puan olup diğer mezuniyet gruplarından daha yüksektir. Babası ortaokul mezunu olanların puan ortalaması $100,8 \pm 1,1$ puan olup diğer mezuniyet gruplarından daha yüksektir. 3.sınıfta öğrenim görenlerin puan ortalaması $101,6 \pm 1,0$ olup diğer sınıflardan daha yüksektir. Öğrencilerin cinsiyet ($p=0,106$), en uzun süre yaşadığı yer ($p= 0,970$), anne ($p= 0,753$) ve babanın ($0,448$) eğitim durumu, öğrenim gördükleri sınıf ($p= 0,068$) bakımından hemşirelik mesleğine bakış açıları puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur (Tablo 2).

Öğrencilerin mezun oldukları liselere göre hemşireliğe bakış açısı puan ortalamaları incelendiğinde fen lisesinden mezun öğrencilerin $105,07 \pm 2,9$, diğer liselerden mezun öğrencilerin $100,6 \pm 1,4$, Anadolu lisesinden mezun öğrencilerin $100,3 \pm 0,7$ ve sağlık meslek lisesinden mezun öğrencilerin ise $96,6 \pm 1,0$ olarak bulundu. Öğrencilerin mezun oldukları lise gruplarına göre hemşireliğe bakış açısı puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p=0,013$). Fen lisesinden mezun öğrencilerin puan ortalamaları en yüksek iken sağlık meslek lisesi mezunu öğrencilerin puan ortalamaları en düşüktür (Tablo 2).

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre hemşireliğe bakış açısı puan ortalamaları incelendiğinde sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları $105,0 \pm 1,6$, beslenme ve diyetetik öğrencilerinin puan ortalamaları $103,1 \pm 1,0$, fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları $102,5 \pm 1,1$ ve hemşirelik bölümü öğrencilerinin $94,9 \pm 0,8$ puan olarak bulundu. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre hemşirelik bakış açısı puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<0,001$). Hemşirelik bölümü öğrencilerinin hemşirelik mesleğine bakış açısı puan ortalamaları daha düşük bulundu (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine bakış açısı puan ortalamalarının dağılımı

Özellikler		Ort. ($\bar{X}$) $\pm$ SS	İstatistiksel Test, p
Cinsiyet	Kadın	99,4 $\pm$ 0,5	Z= 1,619
	Erkek	101,9 $\pm$ 1,5	p= 0,106
Yaşadığı Yer	İl	99,9 $\pm$ 0,8	t= 0,038
	İlçe/Köy	99,8 $\pm$ 0,7	p= 0,970
Annenin Eğitim Durumu	İlkokul	100,0 $\pm$ 0,7	
	Ortaokul	99,1 $\pm$ 1,1	KW= 1,200
	Lise	100,9 $\pm$ 1,3	p= 0,753
	Üniversite	98,9 $\pm$ 1,9	
Babanın Eğitim Durumu	İlkokul	100,1 $\pm$ 1,0	
	Ortaokul	100,8 $\pm$ 1,1	KW= 2,656
	Lise	99,6 $\pm$ 1,1	p= 0,448
	Üniversite	99,0 $\pm$ 1,2	
Mezun Olduğu Lise	Anadolu Lisesi	100,3 $\pm$ 0,7	
	Sağlık Meslek Lisesi	96,6 $\pm$ 1,0	KW= 10,703
	Fen Lisesi	105,0 $\pm$ 2,9	p= 0,013
	Diğer	100,6 $\pm$ 1,4	
Öğrenim Gördüğü Bölüm	Hemşirelik	94,9 $\pm$ 0,8	
	Beslenme ve Diyetetik	103,1 $\pm$ 1,0	KW= 67,629
	Sağlık Yönetimi	105,0 $\pm$ 1,6	p<0,001
	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	102,5 $\pm$ 1,1	
Öğrenim Gördüğü Sınıf	1. Sınıf	98,3 $\pm$ 0,9	
	2. Sınıf	100,6 $\pm$ 1,0	KW= 7,128
	3. Sınıf	101,6 $\pm$ 1,0	p= 0,068
	4. Sınıf	97,8 $\pm$ 1,5	
Ailesinde/Yakın	Var	100,5 $\pm$ 0,6	Z= 2,061
Çevresinde Hemşire	Yok	98,6 $\pm$ 0,9	p= 0,039
Bulunma Durumu			
Toplam		99,8 $\pm$ 12,9	

*Ortamala, standart sapma

Öğrencilerin ailesinde veya yakın çevresinde hemşire bulunma durumuna göre hemşireliğe bakış açısı puan ortalamaları incelendiğinde, hemşire bulunanların puan ortalamaları $100,5 \pm 0,6$, bulunmayanların puan ortalamaları $98,6 \pm 0,9$ olarak bulundu. Ailesinde veya yakın çevresinde hemşire bulunma durumuna göre hemşireliğe bakış açısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p=0,039$). Ailesinde veya yakın çevresinde hemşire bulunanların hemşirelik mesleğine bakış açısı puan ortalamaları daha yüksektir (Tablo 2).

4.TARTIŞMA

Hemşirelik eğitimi ve uygulamasında, bilimsellik vazgeçilmez bir olgudur. Bunun yanında, duyarlılık ve algısal farkındalık gereklidir. Algı, bireylerin fiziksel uyaranlarla oluşturduğu duygunun bireyi çevreleyen etmenlerle yoğrulması sonucu oluşur. Algılama sürecinde birey bütüncül olarak değerlendirilmesi gereken önemli bir etkidir. Dolayısıyla bireyler, aynı kavrama ilişkin farklı algısal değişiklikler gösterebilirler. Hemşirelik mesleğini seçmeyi düşünen ve hemşirelik öğrencileri için; hemşirelik mesleğini doğru algılamaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin meslek seçiminde, mesleği benimsemesi ve mesleğe uyum sağlamasında, pozitif yönlü algı geliştirmeleri ve verimli bir çalışma yaşamı sürdürebilmeleri için, o mesleğe ilişkin olumlu bir görüş ve tutuma sahip olmaları mesleğin gelişimi açısından oldukça önemlidir. (Çoban, 2010; Özmen, ve Çetinkaya, 2016).

Yapılan çalışmada, tüm öğrencilerin zayıf mesleki algıya sahip oldukları belirlenmiştir. Beslenme ve diyetetik, fizyoterapi ve rehabilitasyon, sağlık yönetimi bölümü öğrencileri orta düzeyde mesleki algıya sahipken, hemşirelik bölümü öğrencilerinin zayıf mesleki algıya sahip oldukları belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin eğitim ve meslek ile ilgili beklenti ve düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılan bir çalışmada, öğrencilerin büyük bir kısmı hemşirelik mesleğinin toplum tarafından yardımcı sağlık personeli olarak algılandığını ve küçümsendiğini dolayısıyla bu durumun hemşirelik mesleğinin toplumda saygınlığını azalttığını belirtilmiştir (Karadağ, Pekmezci, ve Sapçı, 2015). Hemşirelik öğrencilerinin ve diğer bölüm öğrencilerinin hemşirelik imajının iyi düzeyde olduğu saptanmıştır (Özdelikara vd., 2015). Lise son sınıf öğrencileri ile yapılan bir çalışmada öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu belirlenmiştir (Güven , 2019). Hemşirelik

öğrencilerinin mesleki algılarında hemşirenin rolü ile ilgili çalışmada hemşirelik öğrencilerinin ortalama mesleki algıya sahip oldukları ve bu sonucu, rol model olarak gördükleri klinik hemşirelerinin profesyonel davranışları, yeterince klinik uygulama yapabilmelerinin pozitif yönde etkilediğini belirtmişlerdir (Senocak, ve Demirkiran, 2019).

Çalışmada sağlık meslek lisesi mezunu olup hemşirelik lisans programında okuyan öğrencilerin diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre zayıf mesleki algıya sahip oldukları belirlenmiştir. Bu durum hemşirelik mesleğini isteyerek seçmedikleri düşüncesini akla getirmektedir. Türkiye’de yapılan çeşitli çalışmalarda hemşireliği isteyerek seçenlerin oranı doksanlarda düşük iken (Karadakovan, 1996), iki binli yıllarda artmaya başlamıştır (Demiray, Bayraktar, ve Khorshid, 2013; Tüfekçi, ve Yıldız, 2009). Mesleği isteyerek seçenlerin hemşirelikle ilgili tutumları istemeyerek seçenlere göre daha pozitiftir (Zencir, 2016). Avustralya’da ve Hong Kong’da lise öğrencilerinde yapılan çalışmalara göre, olumlu hemşirelik tutumuna sahip olan öğrencilerin hemşirelik mesleğini isteyerek seçtikleri ortaya çıkmıştır (Law, ve Arthur, 2003; Rossiter, Foong, ve Chan, 1999). Ülkemizde ise lise son sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri ve mesleği seçme durumlarının belirlenmesi ile ilgili yapılan bir çalışmada, öğrencilerin çoğunluğunun hemşireliği önemli bir meslek olarak kabul ettikleri, ancak hemşireliği tercih etmeyi düşünmedikleri belirtilmiştir. Bu durum öğrencilerin hemşirelik hakkında olumsuz düşüncelere sahip olduklarını göstermektedir (Koç, ve Sağlam, 2009). Hemşirelik mesleğine ilişkin algıların incelendiği bir çalışmada, 2006 ve 2016 yılları arasında elektronik veri tabanlarında bulunan konu ile ilgili çalışmalar incelenmiş ve ortaokul, lise öğrencileri ve ergenler arasında hemşirelik mesleğinin doktorlara yardım eden, hastalara bakım veren hasta bakıcı şeklinde olduğunu ve toplum tarafından da düşük bir statüde görüldüğünü belirtilmiştir (Glerean, Hupli, Talman, ve Haavisto, 2017). Eğitim düzeyi arttıkça mesleğe yönelik bakış açısı da değişebilmektedir. Hemşirelik lisans bölümü öğrencileri hemşirenin eğitmen ve danışman rolü olduğunu tanımlarken, sağlık meslek lisesi öğrencilerinde bu rol tanımlarının olmadığını görülmüştür. Bunun sebebi olarak kritik düşünme ve karar verme, mesleğin felsefesini kavrama gibi yetilerin ancak üniversite eğitimi ile sağlanabileceği, sağlık meslek lisesi mezunu olarak çalışmanın profesyonellik ve mesleki algıyı olumsuz etkileyebileceği görüşüdür (Özcan, Nural, Beşer, ve Akkaş, 1997)., Hemşire/ebe hekimin yardımcısıdır ifadesine sağlık yüksekokulu I. sınıf öğrencilerinin 4.sınıf öğrencilerine göre daha düşük oranda katılım

gösterdikleri belirlenmiştir. Çalışmaya katılan 4.sınıf öğrencilerinde dört yıl boyunca aldıkları eğitimin mesleğe bakış açılarında olumlu değişikliklere neden olduğu belirtilmiştir (Atasoy, ve Ermin, 2016).

Hemşirelik bölümü öğrencilerinin diğer bölümlerde okuyan öğrencilere göre düşük mesleki algıya sahip oldukları belirlenmiştir. Bu duruma müdahale edilmemesi halinde güçlü bir örgüt kültürünün oluşturulması ve çalışanlar tarafından benimsenmesi, kuruma aidiyetlik, meslekler arası iş birliği, beraberlik ve biz duygusu oluşturma gibi konularda sorunlar yaşanabileceği düşünülmektedir.

4.SONUÇ

Elde edilen sonuçlara göre, hemşirelik mesleğine aday öğrencilerle daha doğru, sağlıklı iletişim kurmak açısından hemşire eğitimciler ve meslektaşların yapılması gerekenleri belirleyerek uygun zamanda doğru girişimlerde bulunarak, nitelikli bir eğitim ve eğitim ortamı sağlamalıdır. Böylece öğrencilerin hemşireliğe karşı pozitif tutum geliştirmeleri, dolayısıyla nitelikli ve profesyonel hemşirelerin yetiştirilmesine katkı sağlaması öngörülmektedir. Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileri ile yürütülmüş olan bu çalışmanın benzerlerinin başka şehirlerde ve okullarda tekrarlanması farklı sonuçlar doğurabilir.

Teşekkür

Çalışmaya katkı veren tüm öğrencilere teşekkürlerimizi sunarız.

Destekleyen Kuruluş

Çalışmayı maddi olarak destekleyen kişi/kuruluş yoktur.

Çıkar Çatışması

Yazarların herhangi bir çıkar dayalı çatışması yoktur.

KAYNAKLAR

Atasoy, I. ve Ermin, C. (2016). Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin mesleklerine bakış açısının incelenmesi. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 83-91.

Çoban, G. İ. (2010). Hemşirelik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. (Doktora Tezi). Ulusal Tez Merkezi (Tez No: 272644).

Demiray, A., Bayraktar, D. ve Khorshid, L. (2013). Erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşireliği seçme nedenleri ve bu mesleği seçme nedeniyle yaşadıkları sorunlar.

International Journal of Human Sciences, 10(1), 1440-1455.

- Dost, A. ve Bahçecik, A. N. (2015). Hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeği geliştirilmesi. *Hemşirelik Akademik Araştırma Dergisi*, 1(2): 51-59.
- Gedük, E. A. (2018). Hemşirelik mesleğinin gelişen rolleri. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 5 , 253-258.
- Glerean, N., Hupli, M., Talman, K. ve Haavisto, E. (2017). Young peoples' perceptions of the nursing profession: An integrative review. *Nurse Education Today*, 57, 95-102.
- Güven, Ş. D. (2019). Lise son sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi: Nevşehir ili örneği. *Turkish Journal of Clinics and Laboratory*, 10(1), 6-11.
- Karadağ, G., Pekmezci, S. ve Sapçı, E. (2015). Thought and expectations of nursing students through education and professional. *Gaziantep Med J*, 25(1), 26-31.
- Karadakovan, A. (1996). Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin eğitimin başlangıcında ve mezuniyetten önce meslek seçimi beklentileri ve çalışmak istedikleri alanlar ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Türk Hemşireliğinde Yüksek Öğrenimin 40. Yılı Sempozyumu Kitabı*, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi. s.301-308.
- Koç, Z. ve Sağlam, Z. (2009). Lise son sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri ve mesleği seçme durumlarının belirlenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(3), 1-11.
- Law, W. ve Arthur, D. (2003). What factors influence Hong Kong school students in their choice of a career in nursing?. *International Journal of nursing studies*, 40(1), 23-32.
- Özcan, A., Nural, N., Beşer, A. ve Akkaş, A. (1997). Farklı öğrenim düzeyindeki öğrencilerin hemşirelik anlayışı ve mesleği seçme nedenleri. *3. Uluslararası Katılımlı Hemşirelik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı*. İstanbul. s. 85-93.
- Özdelikara, A., Boğa, N. M. ve Çayan, N. (2015). Hemşirelik öğrencilerine ve sağlık alanı dışındaki öğrencilere göre hemşirelik imajı. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 1-5.
- Özmen, D. ve Çetinkaya, A. (2016). Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Algılarına Yönelik Nitel Bir Çalışma. *Turkish Journal of Research & Development in Nursing*, 18(1): 40-52
- Özpancar, N., Aydın, N. ve Akansel, N. (2008). Hemşirelik 1. sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleği ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 12(3), 9-17.

- Rossiter, J. C., Foong, A. ve Chan, P. T. (1999). Attitudes of Hong Kong high school students towards the nursing profession. *Nurse education today*, 19(6), 464-471.
- Senocak, S. U. ve Demirkiran, F. (2019). The role of nurses in professional perceptions of nursing students: A cross-sectional study. *International Journal of Caring Sciences*, 12(1): 200.
- Şirin, A., Öztürk, R., Bezci, G., Çakar, G. ve Çoban, A. (2008). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve mesleği uygulamaya yönelik görüşleri. *Dirim Tıp Gazetesi*, 83(1), 69-75.
- Tan, M., Yuncu, S., Şentürk, Ö. ve Yıldız, Ö. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Hemşireliğe Bakış Açıları. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(1), 22-29.
- Tüfekçi, F. G. ve Yıldız, A. (2009). Öğrencilerin hemşireliği tercih etme gerekçeleri ve gelecekleri ile ilgili görüşleri. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(1), 31-37.
- Zencir, G. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları ile hemşirelik tercihi arasındaki ilişki: Türkiye Örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(2).